

Mark Matthys en Anneken Dhont

Voor voldoende voer en mestafzet voor hun koeien onderhandelen Mark Matthys en Anneken Dhont met akkerbouwers in de buurt.

Aantal koeien:	120
Aantal jongvee:	80
Melkproductie:	9054 4,13 3,48
Hoeveelheid land:	53 hectare
Neventak:	akkerbouw

Mark Matthys zet melkveestal in sneltempo vol om vaste kosten te spreiden over meer liters

Duimen voor betere melkprijzen

Al in 2012 investeerden melkveehouders Mark Matthys en Anneken Dhont uit Sint-Jan-in-Eremo in groei met de bouw van een nieuwe melkveestal. Op korte termijn willen ze doorgroeien naar 140 melkkoeien. 'Groeien is een voortdurend leerproces.'

tekst **Annelies Debergh**

Verbloemen doet hij de huidige melkprijs niet; Mark Matthys brengt een eerlijk en helder verhaal over de marktsituatie en wat dat voor zijn melkveebedrijf betekent. 'De sector moet durven zeggen dat tegen de huidige melkprijs geen boterham meer te verdienen valt', klinkt het erg nuchter.

Mark Matthys (53) begon eind jaren tachtig als melkveehouder op het ouderlijk bedrijf in Sint-Jan-in-Eremo, een deelgemeente van Sint-Laureins. Na enkele jaren samenuitbating stapte ook zijn vrouw Anneken Dhont (48) mee in de melkveehouderij. Samen hebben ze drie kinderen: Annelien (21), Gieljan (19) en Marilien (13).

Op naar 140 stuks

In de oude melkveestal – die nu dienst doet als thuis voor de hoogdrachtige vaarzen en droge koeien – huisden eerst tot 65 melkkoeien. Sinds is geïnvesteerd in een nieuwe melkveestal is dat aantal flink gegroeid. 'We melken nu 119 melkkoeien, maar de bedoeling is om de stal op korte termijn helemaal vol te zetten.' De vierrijige stal is gebouwd met het oog op een melkveestapel van 150 stuks en naar dat aantal willen Mark en Anneken binnenkort ook toe groeien. 'In het huidige economische klimaat moeten we proberen om de vaste kosten te delen over zoveel mogelijk liters melk. Tegen eind dit jaar willen we de melkveestal vol zetten en toch 140 koeien melken.'

De nieuwe ligboxenstal telt twee voergangen aan de buitenkant en omvat een totaal van 138 ligboxen. Daarenboven is geïnvesteerd in drie ruime stroboxen en

een aparte ruimte met ligboxen om koeien te separeren. Alleen in de separatieluimte is een voerhek voorzien. In de rest van de stal is met buizen gewerkt. 'De separatiemogelijkheden na de melkstand vinden we nog altijd een juiste keuze. Ga maar eens twee koeien in de kudde ophalen als je alleen bent. Dat is moeilijk werk, maar dan krijg je ook veel onrust in de stal. Automatische selectie en separatie van de koeien betekent een flinke arbeidsbesparing.'

De koeien worden gemolken in een 2x12 zij-aan-zijmelkstal. Een taak die in vijftien procent van de keren door Anneken alleen wordt uitgevoerd, geeft Mark aan. De huidige bezetting melkkoeien komt momenteel op een rollend jaargemiddelde van 9054 kg melk met 4,13% vet en 3,48% eiwit op 305 dagen.

In gemiddelde melkproductie willen Mark en Anneke graag nog wat vooruitgang boeken. 'Nu zijn in de melkveestapel in verhouding veel vaarzen aan de melk. Het is de bedoeling dat we de productie de komende jaren nog wat verhogen.' Een echte grens of streefgetal voor de melkproductie heeft Mark Matthys niet meteen voor ogen. 'De productie mag zo hoog mogelijk liggen. Dat mag tienduizend kilo of zelfs elfduizend kilo zijn; zolang de koeien maar zonder problemen en zonder veel extra zorgen of kostprijsverhogende maatregelen melk blijven geven.'

Totaal rantsoen ook werkbaar

Omdat de krachtvoerautomaten nog niet waren geïnstalleerd, is een tijdlang gewerkt met een totaal gemengd rantsoen.

'Dat liep behoorlijk vlot', vindt Matthys, die bij de oorspronkelijke bouwplannen al krachtvoerautomaten had voorzien. 'Met een totaal gemengd rantsoen viel het me op hoeveel voer verse koeien kunnen opnemen. Oudmelkte koeien eten veel minder, daardoor zag ik ook weinig koeien echt vervetten. Ik denk dat vervetten meer genetisch bepaald is dan dat het onder invloed van het rantsoen gebeurt.'

Sinds kort zijn de automaten in werking. 'In een systeem met een zuiver gemengd rantsoen hebben de vaarzen het meest te lijden onder de concurrentie aan het voerhek. Vooral de vaarzen hebben voordeel van krachtvoerautomaten.'

Het rantsoen heeft een energie-inhoud voor de productie van 29 kg melk per koe. Naast een hoofdaandeel maaskuil van 9,1 kg droge stof bevat de mix nog 3,5 kg droge stof gras, 3,4 kg droge stof perspulp, 3,3 kg eiwitkern en 125 gram natriumbicarbonaat tijdens de erg warme dagen. 'De eerste tachtig dagen van de lactatie krijgen de koeien een lactatiestartbrok waarvan de hoeveelheid langzaam wordt opgebouwd. Daarna gaan we over naar standaardkrachtvoer met een maximum van vijf kilo per koe.'

Aangekocht Italiaans raaigras

Omdat het bedrijf een snelle groei doormaakt, is een deel van het ruwvoer extern aangekocht. Het teeltplan telt 12,5 hectare aardappelen, 10 hectare suikerbieten en de ruwvoerteelten met 17,5 hectare mais en nog 13 hectare grasland. 'In het voorjaar wordt nogal wat gras aangekocht', geeft Mark Matthys aan. Afgelopen jaar werd 22 hectare Italiaans raaigras geoogst bij akkerbouwers in de buurt. 'Ik werk graag met Italiaans raaigras. Je hebt nooit echt de beste kwaliteit, maar het gras is vaak wel ietsje stengeliger, wat de structuur van het rantsoen weer ten goede komt. Bovendien is Italiaans raaigras hier nog vrij gemakkelijk te vinden bij akkerbouwers in de buurt met graszaadteelt.'

Eenzelfde samenwerking komt tot stand

Van links naar rechts:

- Melkveehouders Anneken Dhont en Mark Matthys
- Vijftien procent van de keren melkt één persoon alle koeien in de 2x12 zij-aan-zijmelkstal
- Koeherkenning en stappentellers helpen in de registratie van tocht bij de koeien

Enkel voerbuis in de stal, wel voerhek in de separatieruimte

Grovere structuur Italiaans raaigras levert structuur in rantsoen

voor de mestafzet van het bedrijf. 'Met de huidige bezetting komen we niet alleen voor de ruwvoerteelt, maar ook voor de afzet van onze mest grond tekort. Via burenregeling kunnen we de mest toch voor ongeveer zes euro per kuub plaatsen.' De samenwerking met akkerbouwers uit de buurt is daarbij erg belangrijk. 'We voelen dat akkerbouwers de rundveedrijfmest weer beter weten te appreciëren. Ze zien het als een kwalitatieve basisgrondstof voor hun teelten.' Meteen stipt hij de extra uitdaging van het onderhandelen aan. 'Leren onderhandelen met mensen is wel belangrijk als je met plannen zit voor een bedrijf als het onze.'

Vast bedrag per dracht

Met de groei van het bedrijf kozen Mark en Anneke voor eenvoud in de fokkerij. Onder meer stappentellers bij de melkkoeien leveren daarin hun bijdrage en ze kiezen er bewust voor om al vanaf zestig dagen lactatie te beginnen met insemineren. 'We hebben een goede relatie met onze inseminator en om onszelf met een groter koppel koeien toch een stukje te ontlasten hebben we gekozen voor "Sper-

ma inclusief"' van CRV. Voor een vast bedrag per maand worden de koeien opgevolgd en drachtig gemaakt.'

Melkcontrole en stieradvies ziet Mark Matthys als belangrijke hulpmiddelen in de fokkerij. Hij hecht veel belang aan functionele kenmerken en houdt zo aandacht voor de gebruikskkenmerken benen en uiers in combinatie met voldoende robuustheid. 'We willen koeien die gemakkelijk hun productie aankunnen. Omdat we steeds minder tijd hebben voor individuele zorgen bij onze koeien, is het belangrijk om ook goed op gezondheidskenmerken te letten bij de stierenkeus.'

In het verleden kreeg zo Cricket veel kans. Het huidige stierenassortiment bevat Cupido, Snowfever, Danno en Atlantic. 'We gebruiken de helft fokstieren en de helft genoomstieren. Bij de pinken zetten we voor de eerste en soms ook de tweede inseminatie gesekt sperma in. Het ondereind van de veestapel kruisen we met witblauwe kruisingsstieren.'

Eiwit is aan de productiekant een belangrijk aandachtspunt. 'In tijden van lage melkpreizen besef je pas echt wat de

meerwaarde is van hogere gehalten vet en eiwit in de melk.'

Groeien is een leerproces

De productiviteit wil Matthys nog graag verhogen door bij de droge koeien in te zetten op een ruimere huisvesting. 'Door die koeien de ruimte te geven op stro denk ik dat we ze nog beter door de droogstand zouden kunnen loodsen.' Tegelijk geeft de Oost-Vlaamse melkveehouder aan dat groeien eigenlijk nooit af is. 'Het is een voortdurend leerproces', vindt Matthys. 'We hebben de voorbije jaren al ontzettend veel geleerd om beter om te gaan met tijd, veel meer te gaan plannen en zo ook veel meer werk te verzetten. We zijn nu ook voor een klein deel grondloos aan het boeren en dat is niet echt zonder zorgen.'

Mark Matthys hoopt vooral op betere prijzen, bij voorkeur op korte termijn. 'Boer zijn vergt veel van jezelf. Het vergt vakbekwaamheid, maar ook voortdurende inzet en het kan altijd nog weer beter. Maar ik kijk wel uit naar een stabielere markt, want in deze omstandigheden is het moeilijk om te beslissen wat juist is voor je bedrijf en je toekomst.' |

Links de aparte seperatieruimte waar de koeien na het melken naar toe kunnen worden gestuurd

